

Жоба туралы қысқаша ақпарат

Жоба аты	AP19577160 «Биосурфактанттарды өндіретін микроорганизмдерді және олардың мұнайды шығуын жоғарылату үшін қолданылуын зерттеу» (0123PK00131)
Жоба өзектілігі	Жоба ЖОО оқытушысының мәдениетаралық құзыреттілігін зерттеуге бағытталған. Шетелдік студенттер саны университеттердің халықаралық тиімділігінің көрсеткіштерінің бірі болып табылады. Басты идея: шетелдік студенттермен жұмыс істейтін қазақстандық университеттердің оқытушылары мен қызметкерлерінің мәдениетаралық құзыреттілігін жетілдіру. Оқытушылардың МҚ жеткіліксіз деңгейі оқу процесін қиындатады, оқу үшін мәдениетаралық ортаның артықшылықтарын пайдалану мүмкіндігін теңестіреді, топтық өзара іс-қимылдың нашарлауына және, сайып келгенде, шетелдік студенттердің көз алдында білім берудің беделінің төмендеуіне әкелуі мүмкін. Оқытушылардың МҚ кеңейту үшін ғылыми-әдістемелік базаны әзірлеуге бағытталғандығы, осылайша, жобаның қазақстандық жоғары мектеп педагогтарын шетелдік студенттердің көптілді (және көпмәдениетті) аудиториясымен жұмыс істеуге даярлауда өсіп келе жатқан қажеттілікке сәйкестігін растайды.
Жоба мақсаты	Шетелдік студенттер ұсынған көптілді (және көпмәдениетті) аудиториямен жұмыс істеуге қазақстандық жоғары мектептің заңгер-педагогтарын даярлау үшін МҚ енгізу және жетілдіру мақсатында оқытушы-заңгерлердің мәдениетаралық құзыреттілігін (МҚ) кеңейтудің тұрақты моделін құру үшін тұжырымдамалық-құқықтық және әдіснамалық базаны әзірлеу. ҒЗЖ нәтижелері халықаралық академиялық байланыстарды кеңейтуге әкелетін жаңа әлеуметтік-педагогикалық және білім беру міндеттерін шешудің неғұрлым тиімді модельдерін құруға ықпал етеді, бұл ұзақ мерзімді перспективада Қазақстан Республикасының жоғары білімінің бәсекеге қабілеттілігін нығайтуға қызмет етеді.
Жоба міндеттері	<ol style="list-style-type: none"> 1. Шетелдік студенттердің қатысуымен жоғары оқу орындарының білім беру үдерісіндегі МҚ орны мен рөліне қатысты ҚР Заңнамасындағы, бағдарламалық құжаттардағы және жоғары білім стандарттарындағы күшті жақтар мен шектеулерді бөліп көрсету. 2. ҚР, Финляндия және Норвегиядағы жоғары білім мен білім беру стандарттарының заңнамасы мен бағдарламалық құжаттарына салыстырмалы талдау жүргізу.

	<p>3. Қазақстандық жоғары мектеп жағдайында Финляндия мен Норвегияның зерделенген тәжірибелерін қолдану мүмкіндігін талдау.</p> <p>4. ҚР жоғары білім беру саласындағы қолданыстағы заңнамасына және білім беру стандарттарына ғылыми негізделген өзгерістер пакетін дайындау.</p> <p>5. Аталған процеске қатысушылардың барлығы: шетелдік студенттер, оқытушылар, Алматы қ.және Түркістан қ. жоғары оқу орындарының халықаралық бөлімдерінің қызметкерлері тұрғысынан жоғары оқу орындарының мәдениетаралық ортасындағы білім беру үдерісіндегі өзекті қажеттіліктер мен проблемалар туралы нақты деректер жинау. Көрсетілген орындардағы композициялық құрылымдағы және шетелдік студенттер санындағы айырмашылықтарға, мәдени-білім беру дәстүріндегі айырмашылықтарға байланысты қажеттіліктер айтарлықтай өзгеруі мүмкін.</p> <p>6. Білім беру процесіне қатысушылардың мәдениетаралық жағдайларда кездесетін проблемаларына сапалы дискурстық талдау жүргізу үшін мүдделі актерлер: заңгер-оқытушылар, шет тілі оқытушылары, оқытушы-педагогтар, жоғары оқу орындарының халықаралық бөлімдерінің қызметкерлері және шетелдік студенттер арасында фокус-топтарда сұхбат жүргізу.</p> <p>7. "Жоғары білім берудегі мәдениетаралық құзыреттілік: кеңейту әлеуеті мен перспективалары" атты оқу модулін және модульге операциялық материалдар жинағын әзірлеу. Бұл модуль белгілі бір модификациялармен мәдениетаралық ортада жұмыс істеуге мамандарды дайындайтын әртүрлі жоғары білім беру бағдарламаларында қолданылуы мүмкін.</p> <p>8. Жоғарыда аталған әріптестер қатарынан шақырылған дәріскерлерді тарта отырып, "жоғары білім берудегі мәдениетаралық құзыреттілік: кеңейту әлеуеті мен перспективалары" тренингін ұйымдастыру және өткізу.</p> <p>9. "Жоғары білім берудегі мәдениетаралық құзыреттілік: кеңейту әлеуеті мен перспективалары"модулінен өткеннен кейін ХҚК кеңейтудегі прогресті бағалау жүйесін әзірлеу.</p> <p>10. Ғылыми және ақпараттық іс-шараларды ұйымдастыру және ғылыми және ақпараттық материалдарды жариялау арқылы алынған нәтижелерді тарату және танымал ету.</p> <p>11. ҒЗЖ нәтижелерін мазмұны белгілі бір модификациялармен ҚР басқа өңірлерінде, сондай-ақ құқықтық, пәндер мен пәндерден басқа, басқаларды оқыту кезінде пайдаланылуы мүмкін МҚ бойынша Оқу жүргізу үшін жедел материалдары (дәрістер,</p>
--	--

	бейне-сұхбат жоспарлары, үлестірме материалдар және т. б.) бар веб-порталды әзірлеу арқылы жоғары білімнің әртүрлі бағдарламаларына көшіруге болады. білім берудің басқа деңгейлерінде оқыту кезінде.
Күтілетін және қол жеткізілген нәтижелер	<p>Жоба бойынша ҒЗЖ және оларды сынақтан өткізу нәтижесінде дереу және ұзақ мерзімді өнімдер мен сапалы өзгерістер күтіледі.</p> <p>Жедел нәтижелерге мыналар жатады</p> <p>МҚ модулінің көмегімен студенттерді, оқытушыларды және университет қызметкерлерін мәдениетаралық аудиторияда тиімді жұмыс істеуге дайындау; біз МҚ саласында өзекті дайындықтан өткен кәсіпқойлар когортасын құрамыз.</p> <p>Серіктестік ЖОО-лар үшін Алматы облысы жағдайында өзекті модульді және оның негізінде халықаралық ғылыми ойға, сондай-ақ жергілікті қажеттіліктер мен шындыққа қол жеткізуді тең дәрежеде ескеретін білім беру бағдарламаларын ұсыну мүмкіндігі</p> <p>ЖОО оқытушылары мен қызметкерлеріне, сондай-ақ студенттерге арналған ХҚК модуліне Алматы мен Түркістандағы білім беру процесінің барлық қатысушыларының мәдениетаралық ортадағы тиімді МҚ-ға жергілікті қажеттіліктерін қанағаттандыруға бағытталған, білім беру саласындағы нормативтік-құқықтық реттеуде анықталған проблемаларды жабатын бағдарлама және әдістемелік сүйемелдеу.</p> <p>Барлық мүдделі актерлер арасында сұхбат жүргізу арқылы жаңа зерттеу деректерін алу</p> <p>Жобаның веб-сайты арқылы басқа университеттерге тегін қолжетімді болатын МҚ модуліне тасымалданатын (трансферабль) және икемді оқу-әдістемелік материалдарды әзірлеу, олар біздің жергілікті контекстке және жергілікті қауымдастықтардың қажеттіліктеріне бейімделе отырып, МҚ оқытуымыздың ең табысты аспектілерін жаңғырту үшін басқа ЖОО-ларды жедел басшылықпен қамтамасыз ететін болады.</p> <p>Күшті және әлсіз жақтары және оны (трансферабилділік) құқықтық, пәндерден басқа және мүмкін білім берудің басқа деңгейлерінде оқытуға көшіру мүмкіндіктері туралы талдамалық есеп</p> <p>Әртүрлі білім беру бағдарламаларына қатысты МҚ оқу модулін өзгерту бойынша нұсқаулық</p> <p>ҚР екі өңірінде педагогтердің МҚ кеңейту схемаларын қолдау және дамыту модельдерін қамтитын әзірленген "жол картасы"</p> <p>Ұзақ мерзімді перспективада жоба бойынша ҒЗЖ нәтижелері</p> <p>ҚР аталған екі өңірінің жоғары оқу орындарында (және, мүмкін, бүкіл ҚР бойынша) әртүрлілікті нығайту (diversity)</p>

	<p>Модульдерді, бағдарламалар мен курстарды бірлесіп жобалаудың ғылыми зерттеулерге негізделген әдісі мен практикасын түбірлеу</p> <p>МҚ бағалаудың авторлық құралдарын енгізу</p> <p>Шетелдік студенттердің әл-ауқатын жақсартатын, көп тілді ортадағы оқу процесін ұтымды ететін, кадрлардың күйіп қалу проблемасын болдырмайтын және сол арқылы шетелдік студенттер арасында қазақстандық жоғары оқу орындарының беделін арттыруға үлес қосатын МК саласындағы үздік өзекті білімі бар жоғары мектептің педагог кадрларын даярлау.</p> <p>Жергілікті қоғамдастық өкілдерін тартудың тексерілген әдістерін, атап айтқанда модульдерді, бағдарламалар мен курстарды жобалауға тек ҚР-да ғана емес, шетелде де тартудың пысықталған әдістемелерін әлеуетті пайдалану.</p> <p>Студенттерді, оқытушыларды, сондай-ақ жұмыс берушілерді қоса алғанда, әртүрлі мүдделі тараптардың МҚ бағалау құралын пайдалану. Екінші жағдайда, бұл бағалау құралы білім беруді тек жоғары оқу орындарында ғана емес, сонымен қатар білім беру саласынан тыс жерлерде де жұмыс орнымен тығыз байланыстыруға көмектеседі.</p> <p>Жобаны орындау барысында педагогтар мен қызметкерлердің мәдениетаралық коммуникативтік құзыреттілігінің деңгейін шетелдік студенттер қалай бағалайтыны және қазіргі заманғы халықаралық зерттеулер қорытылғаны және олардың негізінде қазіргі көп тілді ЖОО аудиториясындағы мәдениетаралық коммуникативтік құзыреттіліктің кемшіліктері анықталғаны анықталды. Аралас аудиторияда тиімді топаралық өзара іс-қимылды интеграциялау және жолға қою жолында тұрақты кедергілер анықталды.</p> <p>Шет елдерде оқыту әдістемелері белгіленіп, зерделенді және оқыту процесінде және жалпы интеграцияда МҚ рөлі анықталды. МҚ бойынша Модульдердің, бағдарламалар мен курстардың өзектілігін арттыру жолдары туралы халықаралық жобалық семинар ұйымдастырылды және өткізілді.</p>
<p>Зерттеу тобы мүшелерінің аты-жөні, идентификаторлары (Scopus Author ID, Researcher ID, ORCID, бар болса) және сәйкес профильдерге сілтемелер</p>	<p>1 Жатқанбаева А.Е., заң ғылымдарының докторы, Индекс Хирша – 3, Researcher ID A-5767-2015, ORCID: 0000-0001-5407-672X, Scopus author ID: 56127711200.</p> <p>2 Риэкиннен Мария, PhD докторы, Индекс Хирша – 3, ORCID: 0000-0001-7116-0536, Scopus author ID: 42161821100.</p> <p>3 Джангабулова А.К., заң ғылымдарының кандидаты, Индекс Хирша – 3, Researcher ID A-5473-2015, ORCID: 0000-0002-4150-5393, Scopus author ID: 57194416376.</p>

	<p>4 Айдарханова К.Н., заң ғылымдарының кандидаты, Индекс Хирша – 3, Researcher ID A-7534-2015, ORCID: 0000-0002-6392-4708, Scopus author ID: 55649077100.</p> <p>5 Қожабек Қ.М., PhD докторы, Индекс Хирша – 1, Researcher A-6995-2015, ORCID: 0000-0002-3537-485X, Scopus author ID: 57192937062.</p> <p>6 Тасбулатова А.А., PhD докторы, Индекс Хирша – 2, ORCID: 0000-0002-1754-785X, Scopus author ID: 57190688815.</p> <p>7 Бейсембаева С.Б. филология ғылымдарының кандидаты, Индекс Хирша - 1. _Researcher ID: JXX-1877-2024 , ORCID: 0000-0002-4431-7558, Scopus author ID: 57202837993</p> <p>8 Райымбергенова К.Т. з.ғ.м., ORCID: 0000-0002-2086-4266, Scopus author ID: 58666270700.</p>
Жарияланымдар тізімі (URL, DOI көрсетілген)	<p>K.N. Aydarkhanova, K.A. Kozhabek, A.A. Tasbulatova, S.K. Atakhanova, B.S. Shansharbaeva, Problems of legal regulation of intercultural competence of a teacher on the example of legal education // Journal of Actual Problems of Jurisprudence. -№3 (103). 2022. - 4-12 pp.</p> <p>М. Риэкиннен. Правовые категории, используемые при разрешении межкультурных вопросов в образовательном процессе (анализ ответов Министерства просвещения Республики Казахстан на обращения граждан) // Вестник КазНУ. Серия Юридическая. - №1 (105). 2023. - С. 38-47.</p> <p>А.Е. Жатканбаева, Қ.М. Қожабек, А.К. Джангабулова, А.А. Тасбулатова, К.Н. Айдарханова. Құқықтық білім беруде мәдениетаралық коммуникация құрылымын анықтаудың маңызы // ҚазҰУ Хабаршысы. Заң сериясы. - № 4(108). – 2023. – 11-20 бб.</p> <p>Mariya Riekkinen Cultural Activities/Facilities and the Media in the Context of European Minorities – International Developments in 2021 // European Yearbook of Minority Issues, Volume 20 (2021). / https://brill.com/edcollbook/title/62139. Скопус базасында мақаланы кейіннен индекстеу арқылы журналға қабылданды.</p>
Патент туралы ақпарат	-